

	СИЛАБУС навчальної дисципліни «Податкова система»
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 6, Загальна кількість годин – 180, із яких: лекцій – 32 год., практичних занять – 28 год. Форма семестрового контролю – екзамен.
Мова (и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника (-ів)	Безкровний Олександр Валентинович, oleksandr.bezkrovnyi@pdau.edu.ua
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Вивчення дисципліни «Податкова система» ґрунтується на знаннях набутих під час вивчення наступних навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Фінанси», «Бюджетна система», «Фінанси підприємств».
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. <i>спеціальні (фахові, предметні):</i> ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування).

	ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового та фондового ринку. ФК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Програмні результати навчання	ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування). ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Під час вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» у здобувачів вищої освіти формується ряд соціальних навичок (soft skills), зокрема: пунктуальність, комунікабельність, вміння планувати і управляти часом, вміння працювати в команді, вміння будувати стосунки зі своїм оточенням, вміння домовлятися та відстоювати свої погляди, переконувати тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Мета вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» є опанування механізму функціонування податкової системи, як частини державних фінансів, набуття навичок використання методичного інструментарію для діагностики її стану та реалізації контрольних функцій в сфері податкових відносин.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Сутність і види податків. Податкова система та податкова політика. Тема 2. Податок на додану вартість. Тема 3. Акцизний податок. Тема 4. Мито. Тема 5. Податок на прибуток підприємств. Тема 6. Податок на доходи фізичних осіб. Тема 7. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Тема 8. Єдиний податок для сільськогосподарських товаровиробників. Тема 9. Рентні платежі. Тема 10. Майнове оподаткування. Тема 11. Місцеві та інші податки і збори. Тема 12. Особливості оподаткування підприємств і установ окремих галузей національної економіки.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи (лекція);	

Наочні методи (демонстрування, спостереження);
 Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою);
 Методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу);
 Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, оперативний контроль);
 Інтерактивні методи (дискусії);
 Комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, використання технологій дистанційного навчання);
 Методи усного контролю (обговорення теоретичних питань);
 Методи письмового контролю (письмове виконання практичних завдань, контрольна робота, самостійна робота (*виконання індивідуальних завдань, підготовка тез*));
 Методи самоконтролю (визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

щодо термінів виконання та перескладання

виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
 Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
 Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання

	достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
щодо відвідування занять	Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо). Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Податкова система».
щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-informalna-osvita.
щодо оскарження результатів навчання	Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaopro-osinyuvannya2023.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні: 1. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Безкровний О. В., Дорошенко О. О. Податкова система	

: навч. посібник. Полтава: ПДАА, 2018. 361 с.

2. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Безкровний О. В., Мисник Т. Г., Дорошенко О. О. Податкові відносини суб'єктів підприємництва : управління та адміністрування: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2017. 473 с.

3. Безкровний О. В., Дорошенко О. О. Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни Податкова система для здобувачів вищої освіти очної та заочної форм навчання [11-те вид., доп. і перероб.]. Полтава : ПДАА, 2024. 187 с.

4. Податковий кодекс України [від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI] зі змінами і доповненнями. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

Допоміжні:

1. Андрущенко В. Л., Варналій З. С., Прокопенко І. А., Тучак Т. В. Податкові системи зарубіжних держав : навч. посіб. К. : КондорВидавництво, 2018. 222 с.

2. Піхоцький В. Ф. Ресурсні платежі та місцеві податки і збори : навч. посіб. К. : Професіонал, 2018. 304 с.

3. Податкова система : навч. посіб. / за заг. ред. Андрущенка В. Л. К.: „Центр учбової літератури”, 2017. 416 с.

4. Податкова система : навч. посіб. / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. Одеса: ВМВ, 2019. 344 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://rada.gov.ua>.

2. Сайт Державної фіскальної служби України. URL : <http://www.svs.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Держкомстату України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.

5. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.

6. Сайт журналу «Вісник державної фіскальної служби України» URL : www.visnuk.com.ua.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол від 02.09.2024 р. № 1

Додаток
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях ¹	Виконання завдання самостійної роботи		контроль на робота ⁴	екза-мен	
		виконання індиві-дуальних завдань ²	підготовка тез ³			
Тема 1. Сутність і види податків. Податкова система та податкова полі-тика України	2					2
Тема 2. Податок на додану вартість	3	2				5
Тема 3. Акцизний податок	2	2				4
Тема 4. Мито	2					2
Тема 5. Податок на прибуток підп-риємств	3	2				5
Тема 6. Податок на доходи фізичних осіб	3	2		10		15
Тема 7. Спрощена система оподат-кування суб'єктів малого підприєм-ництва	2	2				4
Тема 8. Єдиний податок для сільсь-когосподарських товаровиробників	2	2				4
Тема 9. Рентні платежі	3	2				5
Тема 10. Майнове оподаткування	2	2				4
Тема 11. Місцеві та інші податки і збори	2	2				4
Тема 12. Особливості оподатку-вання підприємств і установ окре-мих галузей національної економіки	2	2		10		14
Підготовка тез			12			12
Екзамен					20	20
Разом	28	20	12	20	20	100

¹передбачає поєднання проведення дискусій (диспутів) по визначеній проблематиці та розв'язання практичних завдань і вирішення практичних ситуацій в розрізі тем навчальної дисципліни;

²передбачає виконання індивідуальних завдань по темах 2-3, 5-12 навчальної дисципліни;

³протягом семестру здобувачі вищої освіти готують 1 (одні) тези доповіді в розрізі тем навчальної дисципліни, з якими доповідають на підсумковій конференції (круглому столі) за результатами вивчення дисципліни, при цьому бали (максимум 12 балів) виставляються окремою позицією наприкінці семестру;

⁴протягом семестру передбачено написання двох контрольних робіт за завданнями, які охоплюють: контрольна робота №1 – теми 1-6; контрольна робота №2 – теми 7-12 навчальної дисципліни (максимальна оцінка 10 балів).

Шкала та критерії оцінювання

виконання вправ на практичних заняттях

(теми: 1, 3-4, 7-8, 10-12 – максимум 2 бали, теми: 2, 5-6, 9 – максимум 3 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2/3	здобувач вищої освіти отримує за виконання вправ на практичних заняттях у випадку правильного їх виконання та належного оформлення, що свідчить про високий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
1/2	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних незначних методологічних помилок при виконанні вправ, що свідчить про середній рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
/1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних суттєвих методологічних помилок при виконанні вправ, що свідчить про низький рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних та належно оформлених вправ, що свідчить про відсутність знань з приводу організації податкової системи та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

виконання завдань самостійної роботи

виконання індивідуальних завдань

(теми: 2-3, 5-12)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за виконані індивідуальні завдання за кожну тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних незначних методологічних помилок при виконанні індивідуальних завдань, що свідчить про середній рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних індивідуальних завдань, що свідчить про відсутність знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері

виконання завдань самостійної роботи
підготовка тез

Кількість балів	Критерії оцінювання
12	здобувач вищої освіти отримує у випадку, коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання викладача, що свідчить про високий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
9	здобувач вищої освіти отримує у випадку представлення роботи, в якій присутні недоліки в оформленні, що свідчить про середній рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
6	здобувач вищої освіти отримує у підготовки тез, в яких обрана тема дослідження розкрита неповністю, що свідчить про базовий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті що свідчить про фрагментарний рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
0	отримує у випадку відсутності тез доповіді чи повної невідповідності їх вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання, не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

контрольна робота
(містить 2 теоретичні питання та 2 задачі)
для 1-го теоретичного питання

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розкриття, що свідчить про високий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
1	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про середній рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
0	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

для 1-ї задачі

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв’язування практичної ситуації у випадку повністю правильної методики розв’язання, відсутності помилок в арифметичних розрахунках та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв’язання задачі, що свідчить про середній рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв’язання задачі, що свідчить про базовий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
0	у випадку відсутності належно оформлених розв’язаних задач, що свідчить про відсутність практичних навичок та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

**Шкала та критерії оцінювання результатів навчання
здобувачів вищої освіти**

*(форма семестрового контролю – екзамен)
(екзамен містить 2 теоретичні питання та 1 задачу)*

Вид завдання	Бали	Критерій оцінювання
<i>для 1-го теоретичного питання</i>	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти
	1	теоретичне питання розкритого не фрагментарно, що засвідчує факт дуже незначного засвоєння теоретичного матеріалу у податковій сфері.
	2	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді, що свідчить про наявність фрагментарних знань у податковій сфері та базовий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
	3	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності недоліків у відповіді, що свідчить про наявність фрагментарних знань у податковій сфері та середній рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері

Вид завдання	Бали	Критерій оцінювання
	4	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
	5	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про високий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
для 1-ї задачі	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти
	2	здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв'язування практичної ситуації у випадку наявності значного обсягу помилок у розв'язуванні задачі, що свідчить про наявність фрагментарних знань з курсу «Податкова система»
	4	здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв'язування практичної ситуації у випадку наявності суттєвих помилок в методиці розв'язання задачі чи значної кількості арифметичних помилок, що свідчить про базовий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
	6	здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв'язування практичної ситуації у випадку наявності незначних помилок в методиці розв'язання задачі чи значної кількості арифметичних помилок, що свідчить про середній рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
	8	здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв'язування практичної ситуації у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання задачі, що свідчить про достатній рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері
	10	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчать про високий рівень знання основних понять, що характеризують механізм функціонування податкової системи та формують методичний інструментарій та прийоми діагностики її стану, розуміння ролі і місце окремих елементів для здійснення контрольних функцій в податковій сфері